

Helhedsvurdering ved sanktionsvalg på veterinærområdet

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	1
2. Valg af virkemiddel på grundlag af de foreliggende observationer	2
3. Parametre ved sanktionsvalg	2
4. Eksempler på anvendelse af relevante parametre ved konkrete overtrædelser	3
5. Konkrete eksempler på bagatelagtige overtrædelser	3

1. Indledning

Det følger af Veterinærforlig II, at kontrolindsatsen på veterinærområdet skal orientere sig mere mod en helhedsvurdering end mod enkeltfejl. Der skal således foretages en konkret og helhedsorienteret vurdering af omstændighederne, når der ved kontrollen på veterinærområdet konstateres overtrædelser.

Kontrollen skal anvende de virkemidler, som ud fra en samlet vurdering skønnes nødvendige for at sikre, at reglerne overholdes fremadrettet. På den ene side må virkemidlet ikke være mere indgribende end nødvendigt. På den anden side skal virkemidlet have tilstrækkelig gennemslagskraft, så reglerne overholdes.

Fødevarestyrelsen har som udgangspunkt følgende sanktionsmuligheder overfor virksomhederne i forbindelse med overtrædelser:

- Indskærpelse
- Påbud/forbud
- Administrativt bødeforlæg
- Politianmeldelse
- Fratagelse/tilbagekaldelse af autorisation/godkendelse/registrering

Fødevarestyrelsen har desuden generelt mulighed for at vejlede.

Kontrolindsatsen skal orientere sig mod en helhedsvurdering fremfor enkeltfejl. Det betyder, at der ved konstaterede overtrædelser skal foretages en konkret helhedsvurdering, således at enkeltstående fejl af mindre alvorlig karakter ikke nødvendigvis sanktioneres.

Retningslinjerne i vejledningen tager udgangspunkt i førstegangsovertrædelser. Ved gentagelse anvendes princippet om eskalerende myndighedsudøvelse. Retningslinjerne er alene vejledende, og enhver afgørelse skal altid bero på en konkret vurdering foretaget i det enkelte tilfælde. De konkrete omstændigheder kan således betyde, at udgangspunktet for sanktionering fraviges i den ene eller anden retning.

Kontrolvejledningens bilag 2

Denne vejledning er et supplement til de generelle principper for sagsopfølgning i Kontrolvejledningens kap. 13 samt bilag 11c.

2. Valg af virkemiddel på grundlag af de foreliggende observationer

Ved valg af virkemiddel skal der tages hensyn til alle omstændigheder i den konkrete sag (helhedsvurdering). Det er vigtigt at understrege, at helhedsvurderingen skal ske på grundlag af de foreliggende observationer og oplysninger.

3. Parametre ved sanktionsvalg

Nedenstående parametre skal i relevant omfang inddrages ved den generelle vurdering af, hvilken reaktion der skal vælges i forbindelse med en overtrædelse, om overtrædelsen er af bagatelagtigt karakter eller der skal gives en sanktion. Parametrene bør som udgangspunkt også indgå i overvejelserne om, hvorvidt der skal reageres med fx. en indskærpelse eller en politianmeldelse. Parametrene er ikke udtømmende, og de kan godt være overlappende. Der kan således i den konkrete sag være andre faktorer, som bør indgå i vurderingen.

- Overtrædelsens art: Dette punkt omhandler indholdet og mulige konsekvenser af overtrædelsen. Er der tale om overtrædelse af formkrav, som fx. manglende registrering af aftale om sundhedsrådgivning, eller er der tale om en overtrædelse, som fx. ulovlig behandling af fødevarerproducerende dyr, hvor der umiddelbart kan være risiko for menneskers og/eller dyrs sundhed eller velfærd.
- Overtrædelsens omfang: Dette punkt omhandler overtrædelsens udstrækning. Omfatter overtrædelsen fx. mange dyr eller mange stier/bokse/bure? Punktet omfatter også overtrædelsens varighed, dvs. hvor længe har den stået på?
- Overtrædelsens grovhed og alvor: Ved vurdering af overtrædelsens grovhed bør der lægges vægt på i hvor stor grad det konkrete krav er overtrådt, fx. hvor høj/lav er overbelægningen. Ved vurderingen af alvor vægtes konsekvensen af overtrædelsen, fx. har dyret lidt overlast som følge af overbelægningen. Ved vurdering af alvor bør det overvejes, om overtrædelsen har medført umiddelbar risiko for mennesker eller dyrs sundhed, velfærd og/eller fødevarer sikkerheden. Ved vurdering af alvor og grovhed af overtrædelser af dyreværnslovens bestemmelser skelnes der mellem:
 - Væsentlig ulempe
 - Uforsvarlig behandling
 - Grovere uforsvarlig behandling
 - Mishandling

Der henvises i øvrigt til [de faglige vejledninger i kontrol med dyrevelfærd](#).

- Under hvilke omstændigheder forekommer overtrædelsen: Her vurderes, om der er udefrakommende omstændigheder, der kan have haft indflydelse på overtrædelsen. Fx. kan sygdom i nærmeste familie, lynnedslag og skybrud tale for, at der sanktioneres i mildere retning, mens manglende vilje til at overholde reglerne taler for strengere sanktion.
- Har virksomheden tidligere overtrådt reglerne – eller andre regler: Har virksomheden tidligere begået den samme eller en lignende overtrædelse, herunder om den tidligere er blevet vejledt om lignende forhold.

Kontrolvejledningens bilag 2

- Har virksomheden vilje til at overholde reglerne: Her vurderes, om virksomheden har vilje til at overholde reglerne, eller om virksomheden ikke har tænkt sig fremadrettet at overholde reglerne.
- Hvordan er forholdene i øvrigt i virksomheden? Her vurderes helhedsindtrykket af besætningen. Er der konstateret andre overtrædelser i besætningen, eller er forholdene generelt i orden.
- Er det en forsætlig overtrædelse: Her vurderes, hvorvidt der er tale om en bevidst/planlagt handling (forsætligt). Er der tale om et hændeligt uheld eller at reglerne evt. er misforståede taler dette for, at der sanktioneres i mildere retning, mens ukendskab til reglerne eller sjusk taler for en strengere sanktion.
- Har virksomheden opnået eller tilsigtet en berigelse: Hvis virksomheden bevidst overtræder reglerne for at opnå en økonomisk berigelse, taler dette altid for anvendelse af strengere sanktion. Dette gælder uanset om der er tale om en enkeltstående eller om mere systematiske overtrædelser.

4. Eksempler på anvendelse af relevante parametre ved konkrete overtrædelser

Eksempel 1: Manglende overholdelse af arealkrav/overbelægning

- Hvor mange dyr er påvirket af overtrædelsen, hvor mange stier er omfattet af overtrædelsen eller lignende?
- Hvor stor en andel af dyrene, stierne eller lignende er der tale om?
- Hvor påvirket er dyrene af overtrædelsen?
- Har besætningsejeren tidligere overtrådt arealkravene?
- Er helhedsindtrykket, at der er tale om et generelt problem
- Hvordan er forholdene i besætningen i øvrigt?
- Har besætningsejeren viljen til at overholde reglerne?

Eksempel 2: Manglende eller mangelfulde optegnelser:

- Hvor mange optegnelser mangler eller hvor mangelfulde er optegnelserne?
- Udgør de manglende eller mangelfulde optegnelser risiko for dyrs eller menneskers sundhed?
- Er der tale om manglende vilje fra besætningsejerens side? Har der tidligere været overtrædelser på området?
- Hvordan ser der i øvrigt ud i besætningen?

5. Konkrete eksempler på bagatelagtige overtrædelser

Ud fra en konkret vurdering kan nogle overtrædelser betragtes som så bagatelagtige, at sanktionering bør undlades, og skal i stedet håndteres med vejledning. Giver der vejledning skal det dokumenteres på kontrolrapporten.

Det er ikke hensigtsmæssigt at opstille faste grænser for, hvornår en overtrædelse af veterinærlovgivningen skal anses som bagatelagtig. Ved valg af virkemiddel skal den konkrete overtrædelses betydning for fx dyrs velfærd/sundhed indgå i vurderingen. Dette indebærer, at jo mere omfangsrig, grov og/eller alvorlig en overtrædelse er, desto mindre taler det for, at overtrædelsen kan betragtes som bagatelagtig.

Kontrolvejledningens bilag 2

I det følgende angives eksempler på overtrædelser, der kan betragtes som bagatelagtige, og som derfor kan håndteres ved vejledning. Det forudsættes, at der er tale om enkeltstående overtrædelse, og at der ikke konstateres andre overtrædelser i besætningen, som kan have betydning for vurderingen.

Det bemærkes, at nedenstående eksempler ikke er udtryk for en facitliste og at listen ikke er udtømmende. Eksemplerne skal alene tjene som inspiration, men der skal altid foretages en konkret vurdering.

Dyrevelfærd, generelt:

- Få dyr er opstaldet på en måde, så der er risiko for skader fx. som følge af defekt udstyr. Ingen dyr har på kontroltidspunktet skader, og forholdet rettes straks.
- Der er få dyr med skader pga. inventar. Besætningsejeren har forsøgt at afhjælpe skaderne, men indsatsen har ikke været tilstrækkelig. Dyrenes tilstand er upåvirket, og forholdene i besætningen er i øvrigt i orden. Kontrolhistorikken viser, at besætningen tidligere ikke har modtaget anmærkninger, og besætningsejeren udviser vilje til at rette forholdene.
- Der er et enkelt dyr med lette nyere skader, som er mere end 24 timer gamle, der ikke er håndteret korrekt. Kontrolhistorikken viser, at der ikke tidligere har været problemer med håndtering af syge eller tilskadekomne dyr, og forholdene i besætningen er i øvrigt i orden. Besætningsejeren udviser straks vilje til at rette forholdet, idet dyret straks håndteres, fx. ved at dyret isoleres og evt. sættes i behandling.
- Få dyr har i kortere tid oplevet en lille indskrænkning af deres bevægelsesfrihed. Der er tale om overbelægning i en enkelt eller enkelte bokse/stier/bure. Dyrenes almenbefindende er ikke påvirket, og besætningsejeren retter straks forholdet.
- Der er enkelte utilstrækkelige optegnelser over døde dyr. Der mangler få detaljer som fx. dato, antal dyr, identifikation eller en enkelt registrering, men helheden er i øvrigt tilfredsstillende.

Kvæg, dyrevelfærd:

- Enkeltdyrsopstaldning af få kalve over 8 uger, hvor kalvene vurderes at være få dage for gamle til at være opstaldet i enkeltboks, og hvor besætningsejeren straks retter forholdet.
- Få kalve under 2 uger mangler strøelse og har dermed ikke passende tørt leje. Dyrene har ingen skader og er ikke våde og tilsmudsede, og besætningsejeren retter straks forholdet.

Svin, dyrevelfærd:

- Arealkravet er overtrådt i begrænset omfang. Der er tale om let overbelægning i få stier. Dyrene er ikke belastet af overbelægningen. Besætningsejeren udviser vilje til hurtigst muligt at rette forholdene, og forholdene i besætningen er overordnet gode.
- Ved små afvigelser fra 3 meter-reglen, jf. gældende retningslinjer¹.
- Tildeling eller mængden af rode- og beskæftigelsesmateriale i henhold til "Vejledning om beskæftigelses- og rodemateriale" er ikke tilstrækkelig i enkelte stier. Der er ikke tegn på, at dyrenes almenbefindende er nedsat, eller tegn på mangel på beskæftigelse. Forholdene i besætningen er i øvrigt i orden, og besætningsejeren udviser vilje til at rette forholdet fx. ved, at der straks tildeles mere rode- og beskæftigelsesmateriale.
- Lille prolaps, som nyligt er opstået, og som er under 24 timer gammel, og som den besætningsansvarlige ikke har håndteret. Dyret er påvirket i minimal grad. Besætningsejeren indsætter straks dyret i sygesti og tilkalder om nødvendigt dyrlæge, alternativt aflives dyret straks. Kontrolhistorikken viser, at besætningsejeren ikke tidligere har modtaget anmærkninger for ikke at håndtere syge og tilskadekomne dyr korrekt, og forholdene i besætningen er i øvrigt i orden.

¹ <http://fvst-intranet/Fagligt/Sider/2600-1222-6190.aspx>

Kontrolvejledningens bilag 2

Anvendelse af veterinære lægemidler:

- Anvendelse af lovligt lægemiddel efter dyrlægens tidligere forskrifter, uanset at dyrlægen ved ny anvisning har ændret til andet lægemiddel. Der er tale om meget begrænset anvendelse, og anvendelsen er sket indenfor en uge efter, at dyrlægen har ændret anvisningen.
- Der er leveret dyr eller produkter med rester af lovligt lægemiddel, hvor den ansvarlige straks har foretaget tilbagetrækning.
- Der opbevares lægemidler med udløbet ordinationsperiode, som ikke har været i risiko for at blive anvendt, hvor der ingen risiko er for fødevarer sikkerheden, og hvor der tydeligvis er tale om en forglemmelse, idet der er tale om meget små mængder eller ordinationsperioden har været udløbet længe.

Medicinoptegnelser:

- Enkelte utilstrækkelige optegnelser, hvor fx. dato eller identifikation af det behandlede dyr ikke fremgår, eller hvor kravet om opbevaring ikke fuldt ud er opfyldt.
- Enkelte manglende eller mangelfulde optegnelser. Der mangler få detaljer om fx. dato for behandlingens indledning og afslutning, hvilke og hvor mange dyr der er behandlet, årsag til behandlingen, hvilket lægemiddel der er anvendt eller dosering af lægemidlet, men helheden er tilfredsstillende, og der er ikke risiko for fødevarer sikkerheden.

Mærkning, CHR:

- Enkelte eller få kreaturer har ikke fået isat erstatningsøremærker.
- Enkelte eller få kreaturer er registreret i CHR med forkert køn og/eller race.

Dyrevelfærd, transport

- Ved konstatering af overtrædelser af transportforordningen i form af manglende medbringelse af transportdokumenter, f.eks. kompetencebevis eller synsgodkendelse af køretøjet.

Særligt for dyretransporter

Transportområdet er pt under revision. Kontakt Dyresundhed og/eller Kontrol & Data såfremt du er i tvivl om noget.